Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

19 ИЮНЬ 1968 й. 3-йил чиқиши. ЧОРШАНБА № 141(600). БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЯНГИ УЙЛАРГА МАРҲАМАТ

БУГУН

Янги уй-жойларни қабул қилиб олувчи давлат комиссияси «Главмосстрой» трестининг 178-қурилиш бошқармаси азаматларини ижобий баҳо билан хушнуд этди. Москваликлар бир йўла тўрт уйнинг калитларини тақдим қилишди. Бу уйлар Марказ-1, Марказ-2 кварталларида қад кўтарган бўлиб, 200 га яқин оилани ўз бағрига олади.

Туркистон ҳарбий округининг қурувчилари шаҳримизнинг 120 оиласига ҳашаматли уй қуриб беришди. У Луначарское шоссесида қад кўтарди.

Черданцев кўчасида ҳам 70 квартирали янги уйга биринчи бор калитлар солиб кўрилди. У 4-қурилиш трести 19-бошқармасининг меҳнат аҳлига мансуб.

Бешқайрағоч массивдаги болалар комбинатларининг сафига яна бири қўшилди. 159-трестнинг 22-бошқармаси қуриб берган 280 ўринли болалар комбинати фойдаланиш учун қабул қилиб олинди.

Тошкентдаги ремонт механика заводи ишчи-хизматчилари завод посёлкасида иккита ажойиб уй олдилар. Ҳар бири 12 квартирадан иборат бўлган бу биноларни 3-трестнинг 15-бошқармаси коллективи жуда ҳам устакорлик билан бунёд этган.

●●●

ХАЛҚ ТЕАТРИ ТАРАДДУДИ

БУГУН

Охунбобоев номли шаҳар маданият уйи халқ театри талантлари С. Анорқуловнинг «Жасорат »деган пьесасини саҳналаштиришга киришдилар. Спектаклда қаҳрамон Вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши олиб бораётган улуғ кураши мадҳ этилади. Театр талантлари бу асарни Ленин комсомолининг 50 йиллик юбилейига бағишладилар.

Бундан ташқари ўзбек халқининг буюк мутафаккири Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигига бағишлаб яна бир саҳна асари тайёрланади. Улар драматург Иззат Султон ва Уйғунларнинг «Навоий» пьесасини саҳнага олиб чиқиш тараддудини кўрмоқдалар. Асар Пушкин номли истироҳат боғида дам олувчилар диққатига ҳавола этилади.

Саноат корхоналарида

ҚУВВАТ ОРТЯПТИ

Йил бошидан буён Қўйлиқ механика ремонти заводида кўпгина янгиликлар жорий этилди. Бунда катта коллективнинг рационализаторлари ва ихтирочиларининг муносиб ҳиссаси бор. Уларнинг топган янгиликлари бюрода кўриб чиқилгач, тезда ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Беш ой мобайнида тушган 30 рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларидан 22 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди, ҳамда неча минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилди.

Корхона қувватини ошириш йўлида қилинаётган ишлар биргина шулар эмас. Заводда ишлаб чиқариш участкаларини реконструкция қилиш ва меҳнат жараёнларини такомиллаштириш г а, меҳнат унумдорлигини ошириш учун янги-янги имкониятларни ишга солишга катта эътибор берилялпти.

Бу ерда В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига жамғарма тўплаш юзасидан ташкил этилган иқтисод қилиш ва тежамкорлик комиссияси кенг кампания олиб боряпти.

Яқинда заводда яна бир катта янгилик бўлди. Моторларни ремонт қиладиган янги цех қурилди ва фойдаланишга топширилди. Цех замонавий станоклар, ажойиб механизмлар билан ускуналанди, энг яхши асбоблар билан таъминланди. Тажрибали слесарлар, механиклар, техниклар ва бошқа мутахассислар билан тўлдирилди.

Цех ишга тушганига бир ҳафта бўлмаёқ, унинг ҳамма участкаларида иш қизиб кетди. Кўрсаткич тахтасида дастлабки қувончли рақамлар пайдо бўлди. Янги цех завод коллективининг халқ хўжалиги учун кўплаб машиналар ремонт қилиб беришида ва ремонт сифатини оширишда жуда қўл келди. Цех туфайли заводнинг ишлаб чиқариш қуввати янада ортади.

●

СЕМАФОР ОЧИҚ

Тошкент темир йўл тармоғидаги тепловозлар сафи энг янги «ТЭП-10» ва «ТГМ» тепловозлари билан тўлдирилди.

Бу локомотивлар Ўрта Осиё темир йўли хизматига келган дастлабки қалдирғочлардир. Улар темир йўл хизматининг 99 процентини ўз зиммасига олади. Буниси яхши, лекин янги тепловозларни бошқарадиган эпчил машинистлар ҳам керак-ку!

Темир йўл техника мактабининг маъмурияти бунинг учун ўз вақтида қайғурди. Ҳозир мактабда машинистлар ва уларнинг ёрдамчиларидан ташкил топган 18 та группа тузилди. Тингловчилар машғулотларда темир йўл транспорти инженерлари институтининг тажрибали ўқитувчиларидан, Тошкент тепловоз депосининг инженер-техник ходимларидан сабоқ оладилар.

●

ВАХТАДА

«Ташавтомаш» заводида кундалик топшириқларини ортиғи билан бажараётган ишчилар кўплаб топилади. Шулардан бири пресслаш цехи ремонт участкасининг меҳнатчиларидир.

Э. Яхшибоев, М. Зиямуҳамедов, М. Г. Раев каби слесарлар коммунистик меҳнат вахтасида туриб ишлашяпти. Улар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш иштиёқида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Шунинг билан бирга бу азаматлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда университет ва институтнинг кечки бўлимида ўқиб, ўз билимларини оширмоқдалар.

Шу кунларда 3-цех меҳнатчилари ярим йиллик план топшириқларини муддатидан илгари тамомлаш арафасида турибдилар.

Биринчи Тошкент уйсозлик комбинатининг бинокорлари ҳар куни шаҳардаги қурилиш майдонларига ўнлаб йиғма уй панелларини тайёрлаб жўнатмоқдалар.

Суратда: ишчи А Дадажонов, (чапда) ва панел ташувчи махсус автоприцеп шофёри В. Стрелец ўртоқлар навбатдаги панел ортилган машинани жўнатишга ҳозирлаяптилар.

М. Нуриддинов фотолари.

Беш йиллик илғорлари

Зарбдор бригада

2-цехнинг Акбар Акромов бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари меҳнатда ҳам, интизомда ҳам ҳаммага ўрнак бўлишмоқда. Бунда 15 йил темирчилик қилган тажрибакор Акбар аканинг ҳиссаси катта. Уни ишчиларнинг ўзи бригада бошлиғи қилиб кўтаришган. Акбар ака бригадада катта бурилиш ясади. Ишчиларнинг иш шароитини яхшилади ва интизом ўрнатди.

Ҳозир бригада аъзолари кундалик нормаларини ортиғи билан бажариш, сифатли деталлар бериш ва июнь ойи ишлаб чиқариш планини муддатидан олдин бажариш учун курашмоқдалар. С. Егоров ва И. Иванов каби ишчилар кунлик нормаларини 130-140 процентдан адо этишяпти. Бу ишчилар беш йиллик планларини тўрт йилда бажаришга сўз беришган.

Зарбдор бригада 2-цехдагина эмас, балки «Ўзбекхлопкомаш» заводида ҳурмат қозонган.

Самарқанднинг 2500 йиллигига

Сизнинг дидингиз билан...

Қадимий ва навқирон Самарқанд аҳли ўз шаҳрининг катта тўйига тараддуд кўрмоқда. Ҳозир бу республикамизда энг катта индустрия ва маданият шаҳри, студентлар ва замонавий архитектура шаҳри.

Унинг келажаги бундан ҳам гўзалроқ бўлади. Кўз олдимизда келгусида бунёд этиладиган 2500 ўринли кенг форматли кино театр лойиҳасини келтирайлик. У Ленин номли кўчанинг жамолига жуда ҳам ярашиб кетган.

Россиянинг ўрта минтақаси учун мўлжалланган бу кошона Ўзбекистон Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг махсус лойиҳа смета бюросида қайта мослаштирилди. Унга ўзгартиришлар киритишда Самарқанднинг об-ҳаво шароити ва сейсмик ҳолатлари ҳисобга олинди.

Лойиҳанинг бош муаллифи Борис Канишчикер Самарқанд кино театрининг замонавий жиҳозланиши ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Лойиҳанинг барча кинотехникавий қисми ўзимизда қайтадан тўлалигича ишланди. Мўлжалланган эски кино жиҳозлари янги замонавий кино аппаратураларининг қурилмалари билан алмаштирилади. «КП-15В» маркали учта универсал кинопроектор ва «Овоз-6х50» маркали овоз тарқатадиган аппаратлар кенг форматли ва кенг экранли фильмларни кўрсатиш сифатини жуда ҳам яхшилайди.

Маданият қасрига киришингиз билан олдингизда кенг ва ҳашаматли вестибюль намоён бўлди. Бунда ҳамма шароит муҳайё этилади. Ҳатто базмларни ҳам шу ерда ўтказиш мумкин. Кинотеатрга ҳавони янгилаб турадиган кондиционер ўрнатилади. Бино қурилиши ниҳоясига етгач, унинг атрофи энг сўлим оромгоҳлардан бирига айланади.

● ИМТИҲОНЛАР ҚИЗҒИН

СИНОВ ДАМЛАРИ

Тошкент Давлат университетининг фойеси ўқиш орзусида олис-яқиндан келган қиз-йигитлар билан гавжум: ҳар бирининг дилида зўр умид. Уқиса, билим чўққиларини эгалласа.

Коридорнинггина эмас, иккинчи қаватнинг зинасигача тўлатиб турган талабалар кўзлари жовдираб, имтиҳон топшириб чиқаётган дўстларига боқишади. Ҳол-аҳвол сўрашади.

Имтиҳон комиссияси раиси, тарих фанлари кандидати, доцент Ғуломжон Аҳмаджонов ва тарих фанлари кандидатлари Малик Раҳимов, доцент Тельман Азимов каби комиссия аъзолари имтиҳон топширувчиларнинг билимини жуда синчиклаб текширишяпти.

Бугунги имтиҳон бир йўла тўртта: тарих, юридик, филология ва журналистика факультетларига топширилияпти. Сиртқи бўлимга ўқишга кираётган бу йигит-қизларнинг деярли ҳар бири маълум муассасада ишлайди.

— Конкурс анча катта,—дейди имтиҳон комиссиясининг раиси,— лекин талабаларнинг билим даражаси ҳам ёмон эмас. Аввалги йиллар билан таққослаганда бу йил умумий тайёргарлик бир қадар яхши. Мустақиллик сезилади. Ишониб жавоб беришади. Қизлар ҳам кўплаб келишяпти. Ҳаммаси бўлиб 400 тадан ортиқ ариза тушган. 225 студентлик жой бор.

Аудиторияларда имтиҳонлар қизғин боряпти.

Туркистон областидан келган Бибизаҳро Мамажонованинг жавобидан қониққан комиссия аъзоси Наира Усмонова бизга тўлиб-тошиб гапирди:

— Жуда ҳам мазмунли жавоб берди. Икки йилдан бери биринчи синфни ўқитар экан. Шундайларни кўриб, вақтингиз қандай ўтганини билмай қоласиз. Таълим берган устозларига раҳмат айтгинг келиб кетар экан ҳатто.

Амалий тажриба йигит-қизларимиз онгини анча юксакларга кўтаргани бу. Масалан андижонлик Неъмат Ҳакимов ўнинчи синфни бундан ўн йил муқаддам тугатган эди. Ун йил 1-мактабда ўқитувчилик қилибди. Мана энди билимини янада чуқурлаштириш учун сиртқи бўлимга қабул имтиҳонини топширяпти. Тошкентдаги 116-мактабдан келган Гавҳар Иброҳимова ҳам билетидаги саволларга атрофлича жавоб бериб, ўтирганлар ҳурматига сазовор бўлди.

Кенг ва ёруғ аудиторияда юраклар мавжланади. Бўлғувси студентлар ҳаяжони биридан бирига кўчади. Имтиҳонларнинг биринчи тури охирлаб қолди. Кўпларни шу имтиҳондан чиқиш билан студент деб табриклаш ҳам мумкин. Негаки энди битта чет тилидан топшириш керак, холос. Билимдонлик пойгаси ниҳосига етиб қолди.

* * *

Суратда: университет тарих факультетида имтиҳон пайти.

ҒИЛДИРАКЛИ КИНОТЕАТРЛАР

Шаҳримизда кўпгина стационар кинотеатрлар томошабинларга хизмат кўрсатмоқда. Улар билан бир қаторда ғилдирак устидаги кинотеатрларнинг хизмати ҳам катта. Кўчма кино установкалари муассаса, мактаб, завод ва фабрикаларда ўн минглаб томошабинларнинг кўнглини хушнуд қилмоқда.

Тошкентда 20 та кўчма кино установка ишлаб турипти. Лекин барча ташкилотларнинг талабларини бажо келтиришда уларнинг қўли калталик қилмоқда. Кўчма кинотеатрлар бюроси ўзининг техника жиҳозларини кўпайтириш мақсадида бир қатор тадбирлар олиб бормоқда. Куни кеча янги аппаратларнинг 15 комплекти олинди. Улар эски установкаларни қайта жиҳозлашда жуда ҳам қўл келади. Шу билан томошабинларга хизмат кўрсатиш бир ярим баравар ортади.

Йил бошидан буён юз мингга яқин томошабинга хизмат кўрсатган дирекция Студентлар шаҳарчасида, шимолий-шарқ массивида ва бир қатор қурилиш кварталларида янги кино майдонлари ташкил қилди. Булар билан бирга қатор-қатор бинолар қураётган қардош республикаларнинг қурилиш монтаж поездларига кино хизмати кўрсатиш ҳам кўнгилдагидек олиб борилмоқда.

Р. СОБИТОВ.

●●●

ЯНГИ АЛОҚА БЎЛИМИ

Алишер Навоий ва Усмон Юсупов кўчалари муюлишида очилган янги алоқа бўлими замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Унда почта, телеграф, ҳамда телефон хизмати яхши йўлга қўйилди. Бу 159-алоқа бўлими Ленинград қурувчилари бунёд этган квартал аҳолисига хизмат кўрсатмоқда.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

Республика тоғ овуллари халқ усталарининг номи Доғистондан узоқ-узоқларга тарқалган. Кубачин заргарларининг буюмлари чет эл кўргазмаларида бир неча бор фахрли мукофотларни олган. Доғистон гиламларининг довруғи ҳам оғиздан-оғизга ўтади. Бу буюмларнинг ҳаммасини Махачкаладаги «Доғистон» магазинидан топиш мумкин.

Магазинининг яхши жиҳозланган заллари республикага келган барча меҳмонларнинг эътиборини ўзига тортади.

Р. ДИК фотоси.

Брянск областидаги механизациялашган «Победа» паррандачилик фермаси 1970 йили тўла ишга туширилиб, йилига 20 миллион дона тухум олинади. Йил бошидан буён аҳолига беш миллионга яқин тухум сотилди. Биринчи кварталда 100 минг сўмдан ортиқ фойда олинди.

И. Рабинович фотоси.

Псков каноп тозалаш фабрикаси Англияга 900 тонна тозаланган олий нав каноп момиғини юборди. Корхона ўз маҳсулотини Чехословакия, Польша ва бошқа мамлакатларга экспорт қилади.

М. Блохин фотоси.

ЧЕЛЯБИНСК ОБЛАСТИ. Уралдаги Миасс шаҳрида қурилган шифохона беморларни қабул қилишга тайёрланмоқда. Унинг стационарида 300 ўринли жой, поликлиника, физиотерапия корпуси, рентген кабинети бор.

Б Клипиницер фотоси, ТАСС фотохроникаси, ТАСС фотолари.

Ер шаридан хабарлар

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 17 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Халқ озодлик қуролли кучларининг артиллериячилари кеча Сайгондаги Вьетнам ҳарбий объектларини яна ўққа тутишди. Чет эл агентликларининг хабарларида айтилишича, порт иншоотларига ва полиция участкасига ҳам ўт ёғдирилди. Айни вақтда Сайгонда шаҳар марказидан беш километр наридаги аэропорт районида ватанпарварлар отряди билан қўғирчоқ қўшиннинг 4 ротаси ўртасида қаттиқ жанг бўлди. Бу жангда душман томонидан танкчилар ҳам қатнашди. Жанубий Вьетнам пойтахтининг чеккасида ватанпарварлар билан қўғирчоқ армия десантлари ўртасида шиддатли отишма бошланди. Бу жангда Сайгон қўшинлари талафот бердилар.

Иккита Америка дивизиясининг қисмлари ва қўғирчоқ қўшиннинг бир неча дивизияси Сайгондаги ҳарбий объектларни тўпга тутаётган Халқ озодлик қуролли кучлари бўлинмаларининг тўплари жойлашган ерларини топишга уруниб, Сайгон атрофини тинимсиз ўққа тутмоқда. 25-Америка дивизиясининг ҳарбий қисми устига ватанпарварлар ракета ёғдирдилар. Мана шундай ракета ёғдириш ва ватанпарварлар билан бўлган қуролли тўқнашиш натижасида душман жанг майдонида 35 ўлик ва ярадор қолдириб кетди.

Халқ озодлик қуролли кучлари отрядлари Америка денгиз пиёда қўшинларининг Кхесандаги базаси яқинида катта операция ўтказдилар. Америка қўшинларининг мустаҳкамланган позициялари жуда қаттиқ тўпга тутилди. Сўнгра Халқ озодлик қуролли кучларининг бўлинмалари билан Америка денгиз пиёда қўшинларининг қисмлари ўртасида кўп соатлик жанг бўлди. Америка қўмондонлиги бомбардимончи авиацияни ва артиллерияни ишга солди.

ФИНЛАНДИЯ. Хельсинки портида.

Ажерпресс — ТАСС фотоси.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

ИТАЛИЯ

РИМ. Мамлакатдаги барча касаба союз бирлашмаларининг даъватига мувофиқ, Италия матбуоти ходимлари 48 соатлик забастовка ўтказдилар. Ноширлар ва агентликларнинг директорлари меҳнаткашларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларини эътиборга оладиган янги коллектив шартномани тузишдан бош тортганликлари сабабли матбуот ходимлари курашнинг ана шу йўлига ўтдилар. Иш ташлаш натижасида мамлакатнинг ҳамма қисмида газеталарнинг босиб чиқарилиши кечикди.

ЗАМБИЯ

ДОРУССАЛОМ. Лусакадан хабар беришларича, Замбияда темир йўлчиларнинг 4 кунлик забастовкаси тамом бўлган. Бу забастовкада 5 минг киши қатнашди.

Темир йўлчилар касаба союзининг раҳбари Ананья Мванза матбуот вакилларига бундай деди: темир йўл компаниясининг маъмурияти ишчиларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларини қараб чиқишга рози бўлди.

ЭКВАДОР

ГУАЯКИЛЬ. Эквадорнинг Лос-Риос вилоятида ва бошқа вилоятларининг унга туташган районларида мева ташувчи автомашиналарнинг шофёрлари иш ташладилар. Улар, жумладан, йўлларнинг ремонт қилинишини ва йўл божи бекор қилинишини талаб этдилар.

Забастовка мамлакатнинг асосий қишлоқ хўжалик маҳсулоти бўлган банкларни ташишга жиддий халақит берди. Гуаякиль портида чет элларнинг банан ортилмаган кўп кемалари бекор турди.

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

МАШҲУР ШАХТЁРГА ЁДГОРЛИК

Май ойида шахтёрлар шаҳри Горловканинг юз йиллиги нишонланди. Байрам вақтида, меҳнат унумдорлигини ошириш, илғорларнинг иш тажрибасини ёшларга ўргатиш ҳаракатининг ташаббускори, таниқли Донецк шахтёри Никита Изотовга ёдгорлик очилди. Биринчи беш йилликлар даврида бу ҳаракат халқ ичида кенг тарқалди. Изотовлар традициясини шахтёрларнинг янги авлоди давом эттирмоқда.

Монумент Изотовнинг ҳамшаҳарлари скульптор Владимир Костин ва архитектор Николай Яковлев лойиҳаси асосида яратилди ва қаҳрамон меҳнат қилган «Кочегарка» шахтаси яқинида ўрнатилди. Тошкўмир рамзи бўлган қора мармардан ясалган супа устига Никита Изотовнинг кончи кийимидаги, шахтёр чироғини ушлаб турган ҳайкали ўрнатилган.

Алексей ШКАРБУН,
АПН мухбири.

◆

САЯН МАРМАРИ

Геологлар Енисей тепаликларида олиб борган кузатишларини тамомладилар. Улар Саяндаги Кибик-Кордон мармар конини текширдилар. Бу мармарнинг 20 тача туси бор. Пушти, оч пушти, кулранг, кўкиш, қора ва яна бошқа хиллари мавжуд. Бу ажойиб мармар архитектор ва ҳайкалтарошларимиз учун катта бойликдир. Мутахассисларнинг фикрларича, Саян мармарининг баъзи турлари сифати жиҳатидан Каррар (Италия) мармарига тенг келади ва ҳайкалтарошлик ишларида ишлатиш мумкин бўлади. Саян мармари, ҳисобларга кўра, ўн куб километрдан ортиқдир. Бу юз йилларга етади. Саян мармари ҳозир биноларни безашда ишлатилмоқда. Пушти Саян мармарини Красноярск гидростанциясида ишлатиш кўзда тутилмоқда. Мармар плиталар Ҳордиқ оролидаги Красноярск стадиони қурилишида ишлатилмоқда. Тольятти шаҳридаги автомобиль заводи учун мармар плиталар тайёрлаш ҳақида буюртма олинди. Яқин йиллар ичида Саян мармари саноатда ишлатиш учун кенг ўзлаштирилади.

Галина СМИРНОВА,
(АПН).

✦

ҚЎЗИҚОРИН ЭКСПОРТ ҚИЛИНМОҚДА

Григорий Седковни қўзиқоринларни тайёрлаш ва тузлашнинг устаси деса бўлади. У тайёрлаган қўзиқоринлар яхши таъмли ва узоқ сақланади. Ўтган йили у 60 тоннадан зиёд қўзиқорин тайёрлади. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасининг кенгаши уни олтин медаль билан тақдирлади.

Мария Шилина эса қирқ уч тонна қўзиқорин тайёрлади, у бронза медали билан мукофотланди.

1967 йилда Владимир областининг кооператорлари 3500 тонна ҳар хил қўзиқорин тердилар. Улар мамлакатнинг турли бурчакларига, шунингдек, Франция, Япония ва Италияга ҳам юборилди.

Яқинда Владимирда энг яхши қўзиқоринчилар йиғилди. Улар ўзларининг иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар. Бу йил ўрмондан қўзиқоринларнинг биринчи тонналари келтирилди.

Георгий ЗАХАРОВ,
АПН мухбири.

Шаҳримиз янада гўзал бўлади

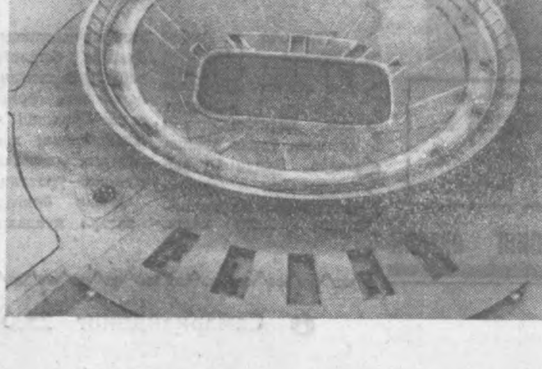

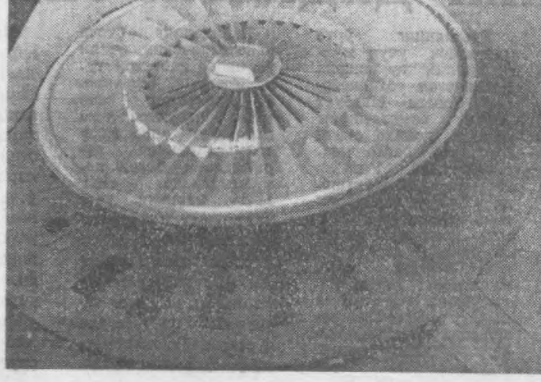

Жонажон шаҳримизда кейинги вақтларда анчагина йирик спорт иншоотлари қурилди. Булардан марказий «Пахтакор» стадиони, сув спорти саройи ва «Ёшлик» спорт аренасидир. Яқин келажакда Тошкентнинг жамолига яна бир улкан замонавий спорт иншооти чирой қўшади. Бу 100 мингдан ортиқ тамошабинга мўлжалланган марказий спорт саройидир. Замонавий спорт иншоотлари комплекси бўлган бу спорт саройи фақат бизнинг мамлакатимиздагина эмас, балки Шарқдаги энг йирик спорт иншоотларидан бири бўлиб қолади. Кўп ўтмай ҳамшаҳарларимиз бу спорт саройини кўришга ва у ерда кўпгина ажойиб халқаро спорт мусобақаларини кўришга муяссар бўладилар.

Суратларда: спорт саройи макетининг кўриниши.

Об-ҳаво ноқулай бўлган пайтларда махсус мослама механизмлар билан спорт саройининг усти том қопқоқ билан ёпилади.

ЗАВОД ОЁҚҚА ТУРЯПТИ

ЧУҚУРСОЙДАГИ толь заводи ўн йилдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарди. Қурилиш миқёси кенг авж олдирилган ҳозирги даврда бундай материалларга деярлик эҳтиёж қолмади. Аксинча, шаҳримизда қад кўтараётган турар-жой, маъмурий, маданий-маиший бинолар қурилишига кўплаб бетон ва плиталар зарур бўляпти.

Буни ҳисобга олган республика Қурилиш материаллари саноати министрлиги толь заводи ўрнида бетон ва мармар плиталар ишлаб чиқарадиган янги завод ташкил этди.

Собиқ толь заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари корхона янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мослаштирилгач, ишни режали бошладилар. Ҳозир заводга кирган киши ажойиб манзаранинг гувоҳи бўлади.

Слесарлар бригадасининг бошлиғи, завод партия бюросининг секретари Файзулла Жанизақов билан ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Аҳмад Елдошев бизни янги заводнинг ишлаб чиқариш участкалари билан таништира бошлашди.

Аввал безакли плиталар ишлаб чиқарувчи цехга бордик. Бу ерда дастлаб ишлаб чиқарилган маҳсулотлар тахлаб қўйилибди. Қалинлиги 4 сантиметр, 50х50 сантиметр ҳажмли дастлабки плиталарни кўздан кечирдик. Унинг чор атрофига ва бир бетига сайқал берилган. Бу плиталар Тошкент қурилишларига кетма-кет юборилиб турибди.

Бетон қориймдиган янги «С-742» маркали машинага тушган цемент ва майдаланган тошлар механизм воситасида қорилиб темир охурга тушяпти. Қоришмалар плита ҳажмидаги қўш қолипларга қуйиляпти. Қолиплардаги плиталар қотгач, махсус машинада уларнинг юзига сайқал берилмоқда. Бу ерда ишлаётган 5 киши конвейер усулда соатига 50 тадан плита тайёрлаяпти. Шунча жилоли плиталарни 12,5 квадрат метр сатхга ётқизиш мумкин. Ишчиларга цех бошлиғи мастер Ортиқ Қорабоев бошчилик қилиб турибди.

— Мана буни ишга туширсак ишимиз яна юришиб кетади, — деди О. Қорабоев зангори рангга бўяб қўйилган сайқал берадиган иккинчи машинага ишора қилиб.

— Буни қаердан олдинглар?

— Ўзимиз тайёрладик.

— Ўзингиз?

— Ҳа-да! Файзулла Жанизақов унинг автори бўлади. Бош механик Т. Кучекбоев машинанинг ишини юқори баҳолади. Уни бугун-эрта ишга туширамиз.

Завод азаматлари реакторга солиниши эски цех ўрнида монолит поллар цехини ҳам ускуналашибди. 180 квадрат метр жойни ишғол қилган бинонинг бир бошида поливинилацетон эмулсияси тайёрлайдиган қудратли реактор ўрнатилибди. Бундан ташқари, 2 та қоришма тайёрлайдиган, 2 та кукун элайдиган компрессор ҳам ўрнатилган.

— Реакторни лакбўёқ заводидан келтирдик, — дейди ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи А. Елдошев. — Цехимизда асосан қум кукуни, рангли пигментлар аралаштирилган қоришма тайёрланади. Бундай қоришмалар жойларга юборилади. Уни текис полга 1-2 миллиметр қалинликда икки бор қуйилади, қотгач сайқал берилади. Бундай пол чиройли, гигиена қоидаларига мос, чидамли бўлади.

Оҳангарондан келтирилган цемент ва майдаланган тошлар, Қозоғистоннинг Май шаҳридан келтирилиб Тошкент керамика заводи тегирмонида туюлган оқ қум кукунларидан заводда хомашё сифатида фойдаланилади.

Оқ қум кукуни дан аввал улкан элаш станогидан ўтказиляпти. Элакнинг ҳар бир квадрат сантиметрида 900 та кўзи бор. Ун элайдиган энг майда элакнинг шунча сатхида эса, атиги 60-80 та кўз бўлади холос. Тайёрланадиган маҳсулот сифатли бўлиши ишлаб чиқарувчидан ортиқча хушёрлик талаб этади. Шунинг учун хом ашё миқдори махсус торозида белгилаб солинади.

Янги Тошкентда қурилаётган биноларга кўрк берувчи бу материалларнинг харидорлари ҳозирдан кўпайяпти. 159-трестнинг мутахассислари яқинда заводда бўлиб, бу ерда тез кунларда ишлаб чиқариладиган поливинилацетон эмулсиясига заявка бериб кетдилар. Бу нодир маҳсулот республикамизда биринчи бор ишлаб чиқариляпти.

Шунингдек, завод 2-уйсозлик комбинатидан ҳам катта заказ олди. Комбинатнинг 9-темир бетон буюмлар заводида коммунист Мирза Каримов бошлиқ бригада 600 квадрат-метр сатҳга қизил ва кулранг гранит плиталардан пол ётқизмоқда. Улар ҳар куни 60 квадрат метрдан шахмат усулида плиталар ётқизиб, ишни поёнига етказишди.

Аҳил коллективнинг ҳар бир аъзоси шу кунларда янги заводни оёққа турғазиш, унинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш ва қурилишларга кўплаб материаллар етказиб бериш йўлида жонбозлик кўрсатяпти.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ДОҲИЙГА БАҒИШЛАБ

Яқинда пойтахтимиздаги 73-ўрта мактабда доҳиймиз Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган конференция бўлиб ўтди. Конференцияни Ленин комсомолининг содиқ ўринбосарлари — пионерлар олиб бордилар. Пионерлар доҳий туйига туҳфалар олиб келишди.

Улар орасида Ленин Разливда яшаган чайла макети, 3 «В», 6 «А», 4 «Б» синф ўқувчилари тайёрлаган фотоальбомлар бор.

Конференцияни мактаб бош пионервожатийси Зоҳид Солиҳов тантанали пионер марши садолари остида бошлади. Дилфуза Абдураимова Лениннинг ёшлиги ҳақида, Т. Риҳсиева доҳиймизнинг чет эллардаги ҳаёти ва фаолияти ҳақида жўшиб сўзладилар.

Мактабдаги Ленин бурчагининг ташкил этилганига 7 йил бўлди. Ана шу давр ичида музей турли экспонатлар, фотовитриналар билан безалди. Музейни 6-«Б» синф ўқувчилари оталиққа олишган. Муҳаббат Толипова, Лола Саидазимова сингари ўқувчилар музейдаги экспонатларни сақлаш ва тўплаш ишларида актив қатнашмоқдалар.

Э. ҲАСАНОВ,
Т. ҲАЙИТОВ,

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

ТАНҚИДДАН СЎНГ

«Тошкент оқшоми» нинг шу йил 4 июнь сонида босилган фотоайбномада такси хайдовчилар йўловчиларга хизмат қилиш ўрнига бир четга чиқиб, ўзаро суҳбатлашиб ўтиргани, йўловчилар эса уларни кутиб туришлари кўрсатилган эди. Шунингдек, «Вечерний Ташкент» газетасининг 1 июнь сонида йўловчилардан ортиқча пул олган такси шоферлари танқид қилинган эди.

Тошкент Таксимотор корхоналари бирлашмаси бош директори М. Левиннинг хабар қилишича, бирлашма советининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда барча автохўжаликларнинг директорлари, бош инженерлари, бўлим бошлиқлари, автоколонна бошлиқлари, партия ва касаба союз активлари иштирок этдилар.

Бирлашма бош директорининг ўринбосари А. В. Бадзин ўз докладида айрим шоферларнинг таксидан фойдаланиш қоидаларини қўпол равишда бузганликларини қаттиқ танқид қилди, гражданларнинг шикоятлари ва матбуотда танқидий хабарларнинг босилишига олиб келувчи сабаблар очиб ташланди.

Таксидан фойдаланиш қоидаларини қўпол равишда бузган шоферларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилди, бир қанча шоферларга ҳайфсан эълон қилинди ва икки ойдан олти ойгача хўжалик ишларига ўтказилди. Такси шоферлари иши устидан етарли контроль ўрнатмаган, таксидан фойдаланиш қоидаларини бузган шоферларга нисбатан жиддий чоралар кўрмаган айрим хўжалик раҳбарлари қаттиқ огоҳлантирилди.

Аҳолига хизмат қилишни яхшилаш мақсадида қуйидаги тадбирлар амалга оширилди:

— темир йўл вокзалида, Савдо марказида, Высоковольтний уй-жой массивида, Калинин номли майдонда таксиларга заказ қабул қилувчи қўшимча диспетчерлик пунктлари очилди;

— радиолаштирилган таксилар сони кўпайтирилди. Бундай машиналарда ишловчи ҳайдовчиларнинг меҳнатига қўшимча ҳақ тўлаш системаси ишлаб чиқилди ва жорий этилди;

— маршрут бўйича қатнайдиган таксилар сони кўпайтирилди, «Тошкент» меҳмонхонасидан Чилонзорнинг 24-кварталига қатнайдиган янги такси маршрути очилди. Яқин вақт ичида яна бир маршрут — Студентлар шаҳарчаси — Калинин номли майдон маршрутида таксилар қатнай бошлайди;

— яқин вақт ичида Москвадан келаётган самолётлар бортидан ва Москвадан қатнайдиган тезюрар поезддан такси учун заказ қабул қилишни йўлга қўйиш белгилаб қўйилди.

Таксамотор корхоналари бирлашмаси совети қабул қилган қарорда автохўжаликларнинг раҳбарларидан, партия ва касаба союз ташкилотларидан шоферлар ўртасида сиёсий тадбирий ишларни тубдан яхшилаш, мажлислар, ишлаб чиқариш кенгашлари, лекция ва суҳбатларни ўз вақтида ўтказиб туриш талаб қилинди.

Шунингдек, машиналардан фойдаланиш қоидалари ва аҳолига маданий хизмат қилиш масалалари бўйича барча шоферлар билан техминимум ўтказишга қарор қилинди.

Меҳнат интизомининг бузилиши, меҳнаткашларга хизмат кўрсатишдаги ҳар бир хатолик коллективларда кескин муҳокама қилиниши керак.

Таксамотор корхоналари бирлашмаси советининг бу қарорини ҳар бир автохўжаликда муҳокама қилиш тавсия этилди.

Шаҳримиздаги электр машинасозлиги — «Ташэлектромаш» заводи машинасозлари мамлакатимиз халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун трансформатор ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: йиғув цехининг пешқадам слесари М. Мирзааҳмедов. М. Нуриддинов фотоси.

Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик галантерея фирмасининг ишчан коллективи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш ҳамда кенг халқ истеъмоли товарларини кўплаб ишлаб чиқаришга аҳд қилган корхона коллективларидан биридир.

Суратдаги бу меҳнаткаш аёл тўқув цехининг пешқадамларидан Н. Муҳиддинова.

ДОРИЛАРДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИНГ

Аҳоли саломатлигини сақлашда қўлланилаётган дори-дармонлар арсенали жуда бойдир. Химия-фармацевтика саноатининг гуркираб ўсиши, илм-фаннинг тараққиёти бунга асос бўлмоқда.

Кейинги чорак аср давомида яратилиб, инсонни оғир дардлардан халос қилаётган ва ҳозирги кунда халқ орасида кенг ном таратган антибиотиклар: пенициллин, стрептомицин, синтомицин шулар жумласидандир. Ҳозирги вақтда антибиотик препаратларидан фойдаланмайдиган бирорта ҳам медицина тармоғи йўқ деса бўлади.

Антибиотиклар борган сари кўпайиб бормоқда. Ҳозирги кунда улар сони йигирмадан ошди.

Илгарилари антибиотикларнинг фақат тери остига, мушак орасига юбориладиган турлари бўлган бўлса, эндиликда уларнинг ичиладиган, сиртга ишлатиладиган турлари ҳам яратилди. Бу антибиотикларнинг бир қанчасини уй шароитида врач кўрсатмаси билан беморларнинг ўзлари қўллашлари мумкин. Бироқ ниҳоятда эҳтиёт бўлиб, меёрини билиб ишлатиш керак.

Олимларнинг фикрича, дозасига риоя қилинмай, сабабсиз, тартибсиз қўлланилган антибиотиклар нафдан кўра кўпрок зиён етказади. Яна у оғир асоратлар қолдириши ҳам мумкин. Шунинг учун ҳам врач кўрсатмасисиз антибиотикларни ўзбошимчалик билан ичиш мумкин эмас. Врач бирор антибиотикни ёзиб берар экан бемор аҳволини, организм ҳолатини, танадаги ўзгаришларни чуқур ўрганади, шу ҳақда фикр юритади ва қайси антибиотикдан, қай усулда қўлланиш дозасини белгилайди.

Врач белгилаган антибиотикни ишлатиб бўлингач, қайта ишлатишдан олдин, албатта, даволаётган врач билан маслаҳатлашиш шарт. Чунки врач қабул қилинган дорининг ижобий таъсирини кўргач, лозим топса, яна буюради. Шифокор белгилаган дорини кўрсатилган муддат давомида, айтилган меёрда канда қилмай ичиши керак. Акс ҳолда касаллик тузалмасдан қайталаниши, касалликни келтириб чиқарувчи микроблар антибиотикка нисбатан турғун бўлиб қолиши ва ниҳоят организмда бошқа оғир касалликлар пайдо бўлиши мумкин.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотига қараганда, антибиотиклардан фойдаланиш, айниқса пенициллин билан даволаниш вақтида 1949 йилгача бир неча киши ўлган. 1955 йилда 561 кишида кўнгилсиз воқеа рўй бериб, шундан 61 киши ўлган. 1957 йилда эса Америка Қўшма Штатларида пенициллин таъсирида мингга яқин киши ўлган.

Антибиотик дорилардан фойдаланаётган даврда витаминларни, таркибида витамин бўлган озиқаларни кўп ейиш тавсия этилади.

Антибиотикларнинг яроқлилик муддатини қандай билиш мумкин? Кўпчилик антибиотикларнинг, яроқлилик муддати уларнинг идиши устидаги ёрлиқда кўрсатилган бўлади. Пенициллин, стрептомицин қаби укол учун ишлатиладиганларнинг ёрлиғида ичиладиганларининг (қутичаларида) «годен до...» деб кўрсатилган бўлади. Баъзи ҳолларда, айниқса дори четдан келтирилган бўлса, уни аниқлаш жуда осон. Масалан: сиртга ишлатиладиган синтомицин эмульсиясини олайлик. Идиш устига ёпиштирилган ёрлиқда «260168» ва «0768» сонлари ёзилган

Бу сонларнинг бири — «260168» дори ишлаб чиқарилган вақт ва сериясини билдирса, иккинчиси — «0768» яроқлилик муддатини кўрсатади. Биринчи сондаги охирги икки рақам — дори тайёрланган йилни, унинг олдидаги икки рақам — 01 ишлаб чиқарилган ойни ва бошланишдаги икки рақам — 26 шу дорининг сериясини кўрсатади. Яъни бу дори 1968 йил январь ойида ишлаб чиқарилган бўлиб, 26-сериялидир.

Алоҳида ёзилган «0768» сони дорининг қай вақтгача яроқлилигини англатади: икки рақам — 07 яроқлилик муддати тугайдиган ойни билдиради. Демак, бу синтомицин эмульсияси 1968 йилнинг июль ойигача ишлатилиши мумкин.

Уйда сақланаётган антибиотикларни тартибли равишда ўз идишларида сақланг, идишларни уй аптечкаларида тутинг.

М. ИСМОИЛОВ, доришунос.
Республика соғлиқни сақлаш министрлиги дорихоналар Бош бошқармаси бошлиғининг муовини.

Фойдали экскурсия

Яқинда Тошкент политехника институти энергетика факультети «электропровод ва саноат корхоналарини автоматлаштириш» ихтисослиги бўйича таълим олаётган 4-курс студентлари Қуйлиқдаги улкан подстанцияга экскурсия қилдилар.

— «Юз эшитгандан, бир кўрган афзал», деган нақл айниқса мураккаб техника фанларини эгаллаётган студентларга тегишли бўлса керак,—дейди экскурсия раҳбари ўқитувчи И. А. Ливерко.

Қуйлиқдаги бу катта подстанция Ўрта Осиёда энг биринчи қурилган йирик 220 киловатт кучланишли подстанциялардан бири бўлиб, бир неча гектар ерни эгаллайди. Ҳозирги замон илғор техникаси билан қуролланган бу подстанцияда фақат 10 нафар инженер техник ва юқори малакали энергетиклар хизмат қилишади.

М. МАМЕДОВ.

ОЛТИ МИНГ ЭКСПОНАТ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Министрлар Совети ташкил этган маданий-маиший товарлар, хўжалик ва галантерея буюмлари республика выставка-кўригида олти мингтадан ортиқ буюм намуналари намойиш қилиняпти. Выставкага қўйилган хилма-хил буюмларнинг намуналарини Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг республика улгуржи савдо базаси, «Ўзбекбирлашув», шунингдек энг яхши товарлар намуналари Бутуниттифоқ доимий савдо палатасининг Ўзбекистон филиали тақдим этган.

Выставкага қўйилган товарлар намуналари Ватанимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган энг замонавий буюмлар бўлиб, 1968 — 1969 йилларда уларнинг хилларини ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга ёки кўплаб ишлаб чиқаришга берилади.

— Выставкани ташкил этишдан мақсад ҳам шу,—дейди унинг директори Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги саноат моллари бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ф. Н. Гершбург. — Иттифоқ-республика ва республика министрликларига ҳамда идораларига, шунингдек, Иттифоқ миқёсидаги идораларга бўйсунувчи корхоналар ўзларига маъқул бўлган товарларни танлаб оладилар. Уларни тасдиқланган графикка мувофиқ 1968—1969 йилда кўплаб ишлаб чиқариш ёки ишлаб чиқаришни ўзлаштириш учун қабул қиладилар. Танлаб олинган товарларни қўшимча ишлаб чиқариш учун республика Савдо министрлигининг вакиллари шу ернинг ўзида бир томондан шу товарни ишлаб чиқарувчи корхона билан, иккинчи томондан эса, Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг улгуржи савдо ташкилотлари ва «Ўзбекбирлашув» билан шартнома тузади.

Қўшимча шартномалар бўйича товарлар тақсимлаш ишини Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги олиб боряпти. Федор Наумович шу ернинг ўзида выставкага келганларни унинг экспонатлари билан таништиряпти. Выставка ўн беш кун давомида республикамизнинг ҳамма областлари ва Қорақалпоғистон АССРдаги корхоналар билан шартномалар тузади. Выставканинг иккинчи кунига белгиланган Андижон, Фарғона, Наманган областларидаги корхоналарнинг вакиллари куни кечаёқ шартнома туздилар.

Масалан, Андижондаги «Коммунар» машинасозлик заводи «Ташсельмаш» заводи ишлаб чиқарган жавоннинг жазман харидори бўлди. Шунингдек, технолог Лавренов ва Клюева ўртоқлар эшик тутқичларига ҳам шартнома имзоладилар. Выставка залида Тошкент области ва бошқа областлардан келган корхона вакилларини кўплаб учратиш мумкин. Чунки, выставканинг беш бўлимдан иборат экспонатларидан корхона ва ташкилотлар вакиллари истаган нарсасини танлай олади.

Энг яхши товарлар намуналари Бутуниттифоқ доимий савдо палатасининг Ўзбекистон филиалида очилган выставка-кўрикни шу кунларда тошкентликлар қизиқиб томоша қиляптилар.

САМАРҚАНД. 26 Боку комиссари номли шойи тўқиш фабрикасининг коллективи нов гулли янги ипак триацетатини ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

СУРАТДА: тўқув цехида. Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

Ригадаги Петр Стучки номидаги Латвия давлат Университетининг ҳисоблаш марказн Совет Иттифоқидаги энг йирик марказлардан бири ҳисобланади. Бу ерда 250 юқори малакали инженерлар — физика-математика факультетининг мутахассислари ишлашади. Улар илмий тадқиқот ва физика, математика масалаларини ҳал қилиш билан бирга Рига, Ленинград, Москва, Қозон ва бошқа шаҳарлардаги корхоналарга амалий ёрдам кўрсатадилар.

Суратда: оператор Инесса Карклиня «БЭСМ—4» маркали элоктрон-ҳисоблаш машинасида ишламоқда.

В. Уласевич фотоси, АПН.

Ота-оналар учун суҳбат

Чақалоқни қандай тарбиялаш керак?

Бу суҳбатимизда чақалоқни тўғри тарбиялашнинг асосий қоидаларини тавсия этмоқчимиз.

Янги туғилган болалар жуда нозик бўлиб, уларга махсус яшаш шароити ташкил этмоқ лозим. Болани йўргаклаш учун пахта газламаси керак, унинг жунли газламалардан бўлиши бола учун зарарли, чунки нозик терисини шилиб юбориши ва турли касалликлар пайдо қилиши мумкин. Йўргак буюмлари тоза ва алоҳида ювилиши, нам ҳолда жуда иссиқ дазмол билан қуритилиши шарт. Баъзи оналар кўпинча болани жуда иссиқ йўргаклашади. Бу бола учун жуда зарарли. Шунинг учун йўргак буюмлари ташқи муҳитнинг иссиқлик даражасига муносиб бўлиши керак. Чақалоқ ётадиган хона тоза, ёруғ бўлиши жуда муҳим.

Баъзи ота-оналар болани яхши сақлаш мақсадида хонани жуда иситиб юборадилар. Ҳароратни 25-30 даражага етказадилар. Бу жуда зарарли. Хона иссиқлиги 20-22 даража бўлиши мақсадга мувофиқ.

Боланинг соғлом ўсиши учун эмизиш қоидаларига аҳамият бериш жуда муҳимдир. Чақалоқ бола ҳар икки ярим-уч ярим соатда, яъни бир кеча-кундузда 7 марта эмизилади. Она сутининг таркиби болага мувофиқ бўлиши учун оналар ўз вақтида ва тўйиб овқатланиши лозим. Овқат таркибида аччиқ ва шўр моддалар кўп бўлиши бола учун зарарлидир. Баҳор фаслида кўкатлар истеъмол этиш жуда фойдали, бу сутни витаминларга бойитади.

Чақалоқни тоза ҳавога ўргатиш ҳам жуда аҳамиятли. Айниқса, ухлаган вақтида тоза ҳавода бўлиши фойдаладир Лекин болани тоза ва совуқ ҳавога аста-секин ўргатилади. Биринчи кун 2-3 минутдан бошлаб, бир ҳафта давомида 30 минутгача тоза ҳавода бўлиши мумкин. Чақалоқ бола учун ҳавонинг иссиқлиги 5 градусдан паст бўлмаслиги керак.

Чақалоқнинг киндиги одатда 6-8 кунлари қуриб тушиб кетади. Қолган ярага 5 процентли йод 2-3 кун давомида суртиб турилади. Агар киндик яраси тоза ва қуруқ бўлса, болани чўмилтириш мумкин. Чўмилтириш учун лозим бўлган асбоблар, албатта бола учун махсус бўлиб, тоза ҳолда сақланади. Чўмилтириш учун махсус болалар совуни ва қайнатиб 38 даражагача совутилган сув қўлланилади. Кичкинтойни ҳар куни ёки кун ора чўмилтириш мумкин. Ҳар куни эрталаб боланинг юзи, кўзи, қулоқ ва бурунлари қайнатилган сувда ҳўлланган тоза пахта билан артилади. Бола терисининг қатлам қисмлари, бўйни, қўлтиқ ораси доғланган пахта мойи билан артилади, бу эса болани бичилиш ва бошқа тери касалликларидан сақлайди.

Ҳурматли ота-оналар! Янги туғилган бола учун тумов, тери шилиниши, киндик ярасининг ўз вақтида битмаслиги каби енгил касалликлар ҳам жуда ҳавфлидир. Бирор касаллик белгиси пайдо бўлганда, бепарво бўлмасдан, тезлик билан болалар врачига мурожаат этишингизни тавсия қиламиз!

М. СОЛИҲОВА,
Болалар ва оналар соғлиғини сақлаш институтининг кичик илмий ходими.

Саксон ота шаҳар кезади

БОР ОТАНГГА, БОР ОНАНГГА!

Эрталабки соат саккиз. Ҳали иш бошланишига икки соат бор. Шунга қарамай меҳнаткашлар депутатлари Октябрь район ижроия комитетининг дарвозаси ёнида одамлар гавжум. Бу ерда соқоллари кўкрагига тушган мўйсафидлар, болалик аёллар, пенсионерлар ва ёшларни кўриш мумкин. Райижроком дарвозаси ёнида на бир курси, на бирорта мослама бўлмаганлиги туфайли ҳамма тик турипти. Суҳбат авжида, ҳар ким ўз дардини айтади.

— Мен бир ойдан буён қатнайман. Ўтган ҳафта энди навбатим етганда, қабул вақти тугаб қолди.

— Мен ҳам. Кеча эртароқ келиб навбатга ёзилиб қўйдим. Сиз қайси кабинетга кирасиз?

— Ўн биринчига. Сизчи?

— Мен ҳам ўн биринчига, ҳам ўн иккинчига.

— Ҳой йигит, навбатга туринг.

— Мен, ҳозир чиқаман. Қўлимда ордерим. Бор. Бироз ишкали чиқиб қолди.

— Ишкал-пишкалингни билмаймиз, навбатга ёзил, вассалом! Сени қара-ю, ўша шаҳарнинг ҳавосини олган.

— Ордерингиз бўлса, уйни олавермайсизми? Ёки ёқмаяптими?— сўрадим мен.

— Уй ёқишга-ёқди. Аммо у ерда бошқа одам яшаётганига тўрт ой бўпти.

— Тўрт ой? Қанақасига?

— Шунақасига... Қонуний...

Шундан сўнг ҳалиги йигит аста-секин ўз дардини айтди.

— Мен чинни заводида рассом бўлиб ишлайман. Корхонамиз Марказ—13 квартлалидаги 8-уйнинг 10-квартирасига ордер берди. Роса севиндим. Кўчиб бордим. Не кўзим билан кўрайки, у ерда бошқа хонадон яшаётган экан.

— Бошқа хонадон?

Гўё биз унинг сўзига ишонмаётгандек у йигит ўз номи—Алим Комилов номига 5 июнда ёзилган 008601 рақамли ордерни кўрсатди. Маълум бўлишича худди шу уйга 20 январда Санталат Содиқова номига 10019 рақамли ордер ёзилган экан.

— У аёл ҳам ҳақ, энди шу жумбоқни ҳал этмоқчиман, — дерди ҳалиги йигит.

— Иккимизни ҳам бир копток билан уришган экан,—дея гапга аралашди Анфиса Гилязова,—мен 1966 йилдан буён Чилонзорнинг 16-кварталидаги 21-уйда 4-квартирада тўрт болам билан истиқомат қиламан. Ордер ҳам менинг номимга ёзилган. Бундан уч кун муқаддам бир киши менинг уйимга ордер олиб борди. Ҳозир шуни ҳал қилмоқчиман.

Мен сизларга фақат икки воқеани гапирдим. Бундай кишилар ҳар куни кўплаб келади. Наҳотки, райижрокомдаги ўртоқлар, қолаверса, Октябрь район уй-жой бошқармасидаги раҳбар шахслар қайта-қайта хатога йўл қўйиб, одамларни овора қилишаверса?!

САКСОН ОТА.

ҚИЗЛАР ДАВРАСИДА

ЧАҚМОҚ

Ларза солиб бир тутам чақмоқ,
Йиртди кўкнинг бўғиқ пардасин,
Бир зум порлаб сўнди-ю, бироқ,
Тарк этди у шу он ларзасин.
Инсонлар бор шундай ҳаётда,
Чақнаб яшар чақмоқ мисоли.
Кўзин юмгач қолмайди, ҳатто,
На номи-ю, на бир тимсоли.

ОРЗУМ

Ватан десам, сўлим табиат
Ширин-ширин кулиб боқади.
Қалбимдаги оташ муҳаббат,
Мисраларда қанот қоқади.
Кундан-кунга мурғак юракда,
Барқ уради тотли орзулар.
Дилда орзу, кучим билакда,
Қаламимда нурли мавзулар.
Майли қилай беминнат хизмат
Чўлларида қорайсин таним,
Ҳаммасига розиман, фақат —
Фарзандим, деб севсин
Ватаним.

Раҳима СОДИҚОВА.

ДУГОНАЛАР. Н. Раҳмонов фотоэтюди.

Каникул кўнгилли ўтмоқда

Барака топинг!

(РЕПОРТАЖ)

Озода кийинган болалар қувонч оламни тутган. Болалар олдида бир-икки ўсмир ҳам бор. Уларнинг бўйинларида галстуклари ҳилпираб турибди. Ҳаммалари бир сафга туришга шошилишади. Ўрта ёшлардаги аёл болаларни бўйига қараб қатор турғазар, жажжилар аёл нима деса унга дарҳол қулоқ солишарди.

Атрофда ота-оналар. Кичкинтойлар ҳаяжони улар чеҳрасига ҳам кўчган. Ҳатто ўткинчи йўловчилар ҳам қизиқиб томоша қилишади бу манзарани. Ҳамма эркатойлар қувончини завқ билан кузатяпти.

— Кечирасизлар, бу маросимни ҳовли комитети уюштирганми?—сўради бир йўловчи шу ерда турганлардан.

— Йўқ, ҳув анави оқ кўйлакли киши уюштирди.

— У ким?

— Мана шу уйда яшашини биламан, — деди аёл.— Қачон қараманг болалар билан уймаланганн-уймаланган. Ажойиб одам. Жуда болажон. Ҳафсаласини қаранг. Ҳеч ҳам эринмайди, барака топкур. Бўлмаса биров унга шу болаларни йиғиб, бир нима қилгин дебдими? Ўзи ташаббускор.

— Ҳаммани сафга тизаётгани унинг умр йўлдоши,— гапга арлашди тўладан келган аёл,— болажонликда бири-биридан қолишмайди.

Бу орада болалар саф тортиб бўлишди. Юзлари ял-ял ёниб турган пионер қиз баланд овоз билан:

— Смирно!— деб буйруқ берди.— Ҳовли гулханини ёқиш тантанали маросимини очиқ деб эълон қиламан!

Пионерлардан яна бири отряд тантанали кечага тайёр эканлиги ҳақида рапорт берди.

— Байроқ кўтарилсин!

Узун чўпнинг учига илинган байроқ кўтарилди. Ҳамманинг кўзида қувонч порларди, ҳаяжон борган сари авжига чиқа бошлади.

Саф тортган болалар тантана билан юриб, эрталабдан бери уймаланиб, ўзлари йиғиб қўйган чўпларни гир айланиб чиқишди.

Гулханга олов ёқилди. Аланга борган сари осмонга кўтарилар, атрофдагилар ундан кўз узишмас эди. Деярли ҳамма бир-бир чиқиб, ўз билганича санъатини намойиш қила бошлади. Ҳатто боғча ёшдаги болалар ҳам ширин тиллари билан шеър, ашула айтиб беришди. Ўйин-кулги алламаҳалгача давом этди.

Биз оқ кўйлаклик кишига учрашдик. Танишдик. Гаплашдик.

— Борис Алексеевич Шамовман,— деди у,— мана шу кўриб турганингиз 22-уйнинг 66-квартирасида истиқомат қиламан. 56-автобазада шофёр бўлиб ишлайман.

Биз ундан бу маросимни қандай уюштирганлиги ҳақида гапириб беришини сўрадик.

— Мен ҳеч нарса қилганим йўқ, озроқ қарашдим ҳолос,— деди у камтарнилик билан,—аввало болаларнинг ўзлари қизиқишади, қолаверса ҳаммаси аёлимнинг ташаббуси. Вера Григорьевна «Средазгипроводхлопок»-да чизмакаш бўлиб ишлайди.

Чилонзор районидаги 12-квартал, 22-уйнинг 66-квартирасида яшовчи Шамовлар оиласи ўз ташаббуслари билан шу уйдаги болалар ва ота-оналарга бир дунё қувонч бахш этишди.

— Барака топкурлар-ей,— деяр эди бир аёл, худди пионер лагеридагидек бўлди-я, кам бўлишмасин.

Ёзги каникулнинг кўнгилли ўтиши, болаларнинг яхши ҳордиқ чиқариши ҳар бир ота-онага боғлиқ. Оддий шофёр ва чизмакаш Шамовлар оиласининг қилган иши бунга яққол мисол бўла олади.

М. ЖАЛОЛИДДИНОВА.

Ёзги каникул кўнгилдагидек ўтяпти. Мана бу болалар «Пионерская зорька» лагерига дам олгани келиб, бир-бирлари билан яқин, қадрдон бўлиб қолишди. Лагерь ҳаёти болаларни жуда аҳил қилиб қўйди.

Суратда: Ҳордиқ чиқараётган болалар стол хоккейини завқ билан ўйнашяпти.

Р. Альбеков фотоси.

Молдаван хандаси

МИНГ ТОМЧИ

— Бир томчи ароқ неча пул туради? — деб сўради бир пиянисти буфетчидан.

— Текин, — деди буфетчи.

— Ундай бўлса менга минг томчи ароқ қуйинг — деди пиянисти.

ЧИН ГАП

— Кеча нега ишга келмадингиз? — деб сўради хўжайин қўл остида ишлайдиган кишидан.

— Мен кайфим борида ишга чиқмайман деб сўз берганман,— деди ишчи.

КИРИШ МУМКИН ЭМАС

Бир қария эшикдаги «Кириш мумкин эмас» деган ёзувни ўқиб хафа бўлди. У жаҳл билан кетига бурилиб шундай деди:

— Тавба, ўзлари эшик қуриб, кейин кириш мумкин эмас деб ёзишади!

ХАТ

Петрикэ буви ўқитувчига мана бундай мазмунда хат ёзиб юборди:

Нина Ивановна, «Бола битта олмани 32 секундда еб бўлди. 20 олмани ейиш учун қанча вақт керак? деган масала берибсиз. Неварам кечагина касалхонадан чиқди. Агар у 20 та олма еса ошқозони оғриб қолиши мумкин. Илтимос, бунақа нозик вазифа бермасангиз».

А. ИСОМИДДИНОВ, Х. АЛЬТМАН
таржималари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

«БЕШИНЧИ ЎҚ МЕНИ ЯРАЛАГАН ЭДИ»

ЖОН КЕННЕДИ УЛДИРИЛГАНЛИГИНИНГ НОМАЪЛУМ ГУВОҲИ БУЛГАН КИШИ БИЛАН СУҲБАТ

1963 йил 22 ноябрь куни Далласда президент Жон Кеннеди ўлдирилган пайтда номаълум қотилнинг ўқи яна бир одамга теккан эди. Бу кишининг исми Жейм Томас Тагю. 27 ёшли автомобиль сотувчи агент ўша пайтдаёқ «аср қотиллиги» рўй берган ғалати ҳолатлар ҳақида гувоҳлик бериши мумкин эди. Лекин у ҳозирги Америкада ҳукм сурган зўравонлик вазиятида бирон оғиз сўз айтиш хавфидан холи эмаслигини билиб жим юраверди. Шунчаки «кўча одами» бўлиб юрган ва ўша пайтдаги чалкаш ҳодисаларга тасодифан аралашиб қолган Тагю шу йил май ойидагина иккиланиш ва қўрқувларни йиғиштириб, биринчи марта итальян журналисти Жанни Бизьяхга интервью берди. Интервью «Эуропео» ҳафталик газетасидан бироз қисқартириб кўчириб босилмоқда.

— Нима учун сиз орадан тўрт ярим йил ўтгандан кейингина бу ҳақда гапирдингиз!

—1964 йили мен бу ифлос ишдан четроқда туришни афзал кўрдим. Оғиз очган кўплаб гувоҳлар таъқиб остига олинди. Уларни телефонда боплаб сўкишар, дўқ-пўписага тўла хатлар ёзишар эди. Кеннеди ўлими билан алоқадор бўлган ҳар бир одам ўлимдан қочиб қутула олмади. Бугунги кунда уларнинг сони 25 кишидан ошиб кетди. Мен ўз исмимни телефон китобидан олиб ташлашни сўрадим, одамлар зич жойлашган, қўшнилар бир-бирини танимайдиган уйлардан квартира олдим. Тез-тез бир ердан иккинчи ерга кўчиб турдим. Ниҳоят бундан кейин дамимни ичимга ютиб юра олмаслигимни билдим ва ўша даҳшатли куни Далласда кўрган нарсаларимни айтиб беришга қарор қилдим.

— Ўша куни Кеннеди ўтиб кетаётган кўчага қандай қилиб бориб қолдингиз!

— Президент арбобларига йўлни бўшатиш учун мени тўхтатиб қолишди. Мен машинамдан тушдим-да, Кеннедини яхшироқ кўриш мумкин бўлган жойга бориб турдим. Коммерс-стритни Мэйн-стритдан ажратувчи торгина бетон йўлка устида турар эдим. Менинг атрофимда бир неча киши бор эди. Кўчанинг нариги томонида ўқув анжомлари сақланадиган омбор қаршисида одам кўп тўпланган эди. Кейинчалик қотил худди ана шу омборга жойлашиб олган эди, деб таъкидладилар. Мен яхшироқ жойлашиб олишим биланоқ, омбор томонидан келаётган қарсак товушларини эшитдим. Президент яқинлашиб қолган эди. Мен беихтиёр равишда бошимни кўтариб, омбор устидаги катта кон соатга қарадим. Соат 12 дан 29 минут ўтган эди. Президентнинг машинасини бошқалар орасидан ажратиб олиш учун қарашим билан аллақандай товуш эшитилди. Бу товуш гўё бир лаҳза ҳавода осилиб қолгандек бўлди. Мен армияда хизмат қилганман ва ўқ товушини бошқа ҳар қандай овоздан ажрата оламан. Қандайдир полициячи тўпланган одамларни чекинтириш учун осмонга ўқ узган бўлса керак деб ўйладим. Шу пайт иккинчи ўқ товуши чиқди. Бу аввалгисидан фарқ қилар, яқингина жойда отилган эди. Мен ўт босиб кетган кўтарма томонга бурилиб қарашга улгурдим. Шу пайт ўнг юзим қаттиқ ачишиб кетди. Мен ҳали яралангэнлигимни билиб улгурмасимданоқ учинчи ўқ овози эшитилди. Мен беихтиёр ўз машинам томонга чопиб кетдим. Омбор энди тўппа-тўғри менинг рўпарамда турар эди. Мен негадир омбор томонда ҳеч қандай хавф йўқлигини ҳис қилар, кўтармадан нарироққа қочиш кераклигини билар эдим.

— Сиз ҳали ҳам яралангaнлигингизни билмасмидингиз!

— Менинг олдимга боядан бери ўт орасидан гильза қидираётган полициячи келди ва ярадор бўлибсиз, деди. Мен шундагина қўлим билан юзимни ушлаб кўрдим ва қонни кўрдим. Полициячи — шерифнинг ёрдамчиси Эдди Реймон Уолтер юзимдаги ярага қаради-да, шундай деди: «Омадингиз бор экан, ўқ ерга текканидан кейин сакраб юзингизни шилиб ўтипти. Ўқ узилган пайтда қаерда эдингиз?» Мен уни боя турган жойимга бошлаб бордим. Биз йўлкада ўқ ётмаганмикин деб, роса қидирдик. Ниҳоят ўқ теккан чуқурчани топдик. Шерифнинг ёрдамчиси шундай деди: «Ўқ бу ерга келиб парчаланиб кетибди ва бир бўлаги сизга тегибди». Шундагина шериф менга шубҳаланиб қарай бошлади. У менга савол назари билан тикилиб сўради: «Сиз чиндан ҳам шу ерда турганингизга ишонасизми?» Мен яна ҳаммасини бир чеккадан гапириб бердим. У ҳеч нима демади ва ўқ учиб келиши мумкин бўлган йўналишни чамалаб кўрди.

Бу соҳада яхши мутахассис эканлиги кўриниб турарди. Ўқ қаердан отилганлигини дарҳол пайқади. Лекин шу пайт радио-телефон орқали ўқ узган қотил мактаб анжомлари сақланадиган омборнинг олтинчи қаватида турганлиги эълон қилинди. Ҳамма полициячилар, шу жумладан шерифнинг ёрдамчиси ҳам кўтармани ёдларидан чиқариб, омбор томонга югуриб кетишди.

— Сиз нима қилдингиз!

— Мен, агар далиллар шу ернинг ўзидаёқ текшириб кўрилмаса, берадиган ахборотим ҳеч қандай маънога эга бўлмаслигини билар эдим. Мен мотоциклда кетаётган қандайдир полициячини тўхтатиб, ўқ узилган ерни яна бир марта аниқлашни илтимос қилдим. Лекин у бошлиқнинг рухсатисиз ҳеч нима қилмаслигини айтди. Сўнгра у қаёққадир қўнғироқ қилди ва «полицияга, қотиллик бўлимига учрашинг, дарҳол ўша ерга жўнанг!» деди. Ўзи эса омбор деразасидан мўралаб риб кетди.

— Полицияда нима бўлди!

— Полиция айқаш-уйқаш бўлиб турган экан. Мени бир капитаннинг олдига юборишди. Капитан нима айтсам, ҳаммасини ёзиб олди. Кейин эса шундай деб сўради: «Сен омбор деразасидан мўралаб турган одамни кўрдингми?» Мен ўзим кўрган нарсаларни такрорладим, аслида кўтарма орқасидан отишганини айтдим. Шундагина капитан менга мутлақо қулоқ солмаётганини билиб қолдим. Мен ўқ кўтарма орқасидан узилганлигини яна бир марта исботлаш учун унинг йўлка бурчагига текканини, кейин эса сакраб кетиб, юзимни ялаб ўтганини айтдим. Ҳатто, шундай ҳам дедим: «Ўқ теккан ўша йўлка бўлагини кўчириб олинглар ва экспертларингизга топширинглар».

Шу пайт полиция хонаси шовқин-сурон бўлиб кетди. Капитан сакраб ўрнидан турди. Мен орқага ўгирилиб қарадим ва қўлига кишан солинган, мушт зарбидан юзлари кўкариб кетган йигитни кўрдим. Бу Освальд эди.

Офицер ҳамма билан бирга кетди. Кейинчалик мен президентнинг ўлдирилиши ҳақидаги протоколларда менинг маълумотларим кўрсатилмаганини билдим. Чамаси улар кимгадир ҳалақит берар эди. Улар полиция ўйлаб топган режага мос келмас эди. Мен президентни олд томондан отишган деб ҳисоблардим. Расмий маълумотларда эса уни фақат орқа томондан отишган дейилади. Мени ярадор қилган ўқ «ортиқча» эди. Хуллас мен ноўрин гувоҳ бўлиб қолдим. Расмий маълумотларга қараганда бор-йўғи бешта ўқ отилган. Икки ўқ Кеннедига, учинчиси губернатор Конналига теккан, тўртинчиси ҳеч кимга тегмаган, бешинчиси эса сакраб менга теккан. Ажаб, наҳотки шунча ўқ битта милтиқдан отилган бўлса?

— Сиз кейинчалик полицияга маълумот беришга ҳаракат қилмадингизми!

— Ўша йил декабрь ойида қандайдир газетада Далласда «сирли» бир шахс яшайди. Кеннедига суиқасд уюштирилган пайтда ярадор бўлган эди. Ҳозир эса аллақаерда бекиниб юрибди деган хабарни ўқидим. Мен қанақасига ғалати, сирли шахс бўлай? Ўша вақтнинг ўзида полицияга хабар қилган эдимку? Бундан ташқари федерал қидириш бюросига қўнғироқ қилдим. Менинг олдимга икки агент юборишди. Бу гапларнинг ҳаммаси уларнинг жонига текканлиги, расмий текшириш тугаганлиги кўриниб турар эди. Освальд ўлди. Энди яна қайтадан ишни кавлаштириб ўтиришнинг нима кераги бор. Улар мен билан хайрлашар эканлар, ўша ўқ теккан йўлка бўлагини кўчириб олишга ваъда бердилар. Лекин Кеннеди ўлдирилган жойга ҳар сафар борганимда ўқ теккан йўлка ўз ўрнида турганини кўрар эдим.

— Нима учун йўлканинг бу бўлаги сизни шу қадар қизиқтириб қолди!

— Бундай ашёий далиллар ниҳоятда муҳим бўлишини биламан.

— Лекин Уоррен комиссиясининг докладида сизнинг далилларингиз ҳақида ҳам гапирилган-ку!

— Ҳа, лекин мавҳум гап айтилган. У ерда айтилишича, айрим гувоҳларнинг гапига қараганда ўқнинг бир бўлаги йўлкага теккан эмиш. Ўша ерда яна ёзилишича, мен қандайдир номаълум нарса тегиб яраланган эмишман ва шерифнинг ёрдамчиси Уолтер йўлак чеккасида ўқ изини топган эмиш. Йўлка бўлаги ниҳоят федерал қидириш бюроси лабораториясига 1964 йили, жиноят содир бўлганидан кейин тўққиз ой ўтгач кўчириб кетилди. Агар биринчи кундан бошлабоқ бир оғиз гап айтмасам, балки ҳаётим хавф остида қолмас эдими...

«Литературная газета»дан.

Канаданинг энг йирик шаҳарларидан бири — Торонтода 1500 киши иштирокида урушга қарши кучли намойиш бўлиб ўтди. Америка элчихонаси биноси олдига тўпланган намойишчилар Вьетнамдаги урушни тўхтатишни талаб қилдилар.

Суратда: полиция Торонтодаги урушга қарши намойиш қатнашчиларини қувғин қиляпти.

«Глоб энд — Мейл»— АПН фотоси.

Худойберди ТУХТАБОЕВ

Усмон бугун ўнинчи синфдан алгебрадан ёзма иш олганди, текшираётганда дафтар орасидан мана шу хат чиқиб қолди. Бу севги сатрлари кимнинг қўли билан ёзилганини, кимга аталганини яхши биларди. Севар пионер вожатий бўлиб ишлайдиган Набижон исмли бир йигит билан зимдан кўз уриштириб юрарди, хат ўшанга битилган эди. «Бечора қиз, —ўйлади Усмон, — хатни йўқотиб хит бўлиб юргандир, дафтарини тезроқ қайтаришим керак». Ёзма ишларни эндигина кўриб бўлган ҳам эдики, илмий бўлим мудири Сафо Аҳмедович агар мумкин бўлса мен ҳам бир кўриб чиқсам деб қолди. «Агар хатни сезиб қолса, Севарни шарманда қилади, бу одам ҳеч нарсадан тап тортмайди. Қизни мактабдан ҳайдашгача олиб боради. Энг муҳими, бу тўнка икки ёшнинг эндигина куртак отаётган муҳаббатини барбод қилади, бундан у лаззат олади» ўйлади Усмон ва секингина хатни олиб чўнтагига солди-да:

— Сафо Аҳмедович, алгебрани билмайсиз-ку, нимасини текширасиз?— деб сўради.

— Бу менинг вазифам!— совуққина деди илмий бўлим мудири.

— Менга деса Алхоразмий бўлиб кетинг! — Усмон йигирма саккиз ўқувчининг дафтарини секин мудирга узатди-ю, ташқарига чиқиб бошқа ишларга уринган бўлди, чўнтагидаги хатни паққос унутиб юборди.

Хат, мана, Йиранинг қўлида турибди. Рашкчи, сал нарсага ловиллаб ёниб кетадиган Йиранинг қўлида турибди. Қандай бўлса ҳам, уни олиши керак, олмаса, Йира мактабга бориб ҳамма ёқни остин-устин қилади, бечора Севарнинг сочларини битталаб юлиб олади. Усмонни бутун коллектив олдида юзини ерга қаратади!

— Жоним, хатни бер буёққа!

— Кимдан бу?— гўё ҳеч нарса бўлмагандек лабларида табассум билан сўради хотини.

— Хатни бергин, кейин айтаман.

— Йўқ, аввал айтинг, кейин оласиз. — Йира хатни эрига қайтариб бермоқчи эмас эди. Йўқ, аввал кимданлигини билиб олиб кейин ростмана жанг қилмоқчи, бўлажак жангда бирдан-бир қуроли мана шу хат бўлади. Бу қурол билан у ўз рақибини тиз чўктиради, товбасига таянтиради! О, бекорга ёмон тушлар кўрмаётган экан, бекорга ромчи хотин эринг икки бор уйланади деб айтмаган экан, бекорга Усмоннинг бошидаги тегирмони иккита бўлмаган экан, ахир тегирмони иккита эр икки бор уйланади дейишар эди-ку! Йўқ, йўқ! Ўша бахт ўғрисини, бировнинг ширин оиласини бузмоқчи бўлган ўша аёлни Йира билиши керак, билади ҳам.

— Кимдан бу хат?— тўсатдан яноқлари силкиниб кетди жувоннинг.

— Кейин бафуржа тушунтириб бераман, жонгинам, ҳозир жаҳлинг чиқиб турибди, барибир тушунмайсан.

Усмон хотинига яқинлашиб, бағрига олди-да, аллақандай хушбўй ҳид анқиб турган ипакдек майин, нурдек юмшоқ сочларини силай бошлади. Мисдек қизиб турган юзини икки кафти орасига олиб, пешонасига юзини босди:

— Йира, муҳаббатимиз ҳурмати хатни бер!

Аёл қалбидек саховатли қалб бўлмайди. Ҳозиргина ўтли ғазаб, аламли рашк, беомон қасос ҳислари тўлқин ураётган бу юракка шу дақиқада майинлик, меҳр дарёси қуйилгандек бўлди. Назарида эри ҳечқачон ёлғон гапирмайдигандек, ҳеч қачон хиёнат қилмайдигандек туйилиб кетди. Кўксига бошини қўйиб, юм-юм йиғлаб, «жоним, бу дунёда менинг сиздан бошқа кимим бор, бирдан-бир меҳрибоним сиз! Ахир бу даргоҳда фақат сизни деб юрибманку...» дегиси ҳам келди. Аммо қалбининг қаеридандир бошқа ожиз, машъум бир овоз ҳам келарди: «...йўқ, ишонма, эркаклар маккор бўлади. Ширин сўзлари, ёлғон мақтовлари билан эс-ҳушингни олади-да, билганини қилиб юраверади! Хиёнат устида қўлга тушди, қаттиқ турмасанг, бахтингдан айриласан, хатни берма, бердингми эрингдан ҳам айрилдинг!...»

— Нари туринг!— деди Йира эрининг кўксидан итариб,— сиздан бегона аёлнинг ҳиди келяпти.

— Зўрлаб бўлса ҳам оламан!— овозини бир парда кўтариб деди Усмон.

— Чучварани хом санабсиз,— худди шу оҳангда жавоб қайтарди Йира.

— Жаҳлимни чиқарма деяпман.

— Жаҳлингиздан қўрқадиган нотовон йўқ бу ерда.

Усмон ўнг қўли билан хотинининг нозик билагидан жон-жаҳди билан қисиб чангалидаги хатни тортқилаб олмоқчи бўлди. Йўқ, аёлларни ожиз деганларнинг ўзи ожиз! Ҳозир Йирага Усмондақангги бешта азамат йигитнинг ҳам кучи етмасди. Жаҳондаги ҳамма рашк, жами алам ёвуз бир кучга айланиб, бу куч шу нозик ва гўзал жувоннинг билакларига йиғилган эди. Усмон ғазабланар, борган сари алами ошиб, тишларини бефойда ғижирлатар, шунақанги пайтда айтиладиган сўзларнинг энг чиройлигини танлаб айтарди.

Эр ғазабга келганда хотин ўзини босиш керак, хотиннинг жаҳли чиққанда эр оғир бўлиш керак дейдилар. Аммо ҳар икки томоннинг жаҳли тенгдан келганда нима қилиш керак, ҳали бу ҳақда биронта қўлланма яратилмаган.

Эр-хотин бир парча қоғозни деб юмдалашишарди. Бу қоғозга йигитнинг ор-номуси, бегуноҳ қиз олдидаги масъулияти беркинган эди, бу қоғозга Йиранинг рашки-аламини, оналик, хотинлик ҳуқуқини паймол этувчи қиёфа беркингандек эди. Рашк билан ору-номус, алам билан масъулият юзма-юз туриб олишарди. Билаклар тимдаланган, тишланган, печканинг эшигига, кроватнинг қуббасига урилиб, бошлар ёрилган. . .

— Уятсиз, хатни бер деяпман!— дейди қаҳрамонларимиздан бири.

— Хотинбоз, қўлингдан келса ма ол!— дейди бошқаси энтикиб.

— Войдод!!— деган овоз эшитилди ҳовлида,— войдод, Усмон хотинини ўлдириб қўяпти! Ким бор, войдод!!

Додлаган маҳалланинг обзорчиси, яқин ўртада бўлиб ўтадиган жамийки воқеаларнинг шарҳловчиси махсифуруш Хосият келинойи эди. Худди шу аснода Усмон хотинининг қўлидаги хатни ниҳоят тортқилаб олди-да, парча-парча қилиб йиртиб ташлади. Йира ҳам додлаб юборди:

— Хотинбоздан дод, бағримни йиртиб ташлади, бағримни!!

Бир нафасда ҳовлини хотин-халаж, бола-чақа босиб кетди. Йира тўсатдан бўшашиб, хона ўртасида чўзилиб қолди. Усмон деворга холсиз суяниб, рингда рақибини сулайтириб қўйган боксчига ўхшаб нафас олар, бошини эгиб, қоғоз парчаларига маъюс тикилиб турарди. Хосият келинойи катта-кичикни оғзига қаратиб, агар мен жиндек кирмай турганимда Усмон хотинини ўлдириб қўяр экан, кроватга босиб бўғиб турганда устидан чиқиб қолдим дея ахборот берар эди.

— Акт ёзиш керак,— деди маҳалла комитети қошидаги хотин-қизлар кенгашининг раиси Муборхоним.

— Қўйсангизчи,— эътироз билдирди бошқа бир жувон, — кечаси апоқ-чапоқ бўлиб кетишади, мана мени айтди дейсиз!

— Кимда қоғоз бор?— жиддий туриб деди Муборхоним,— буни шундай қолдириб бўлмайди. Бу бой-феодални жазолаш керак! Биттанг доктор чақир, Йирани экспертиза қилдирамиз. . .

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонида).

Спорт

ТОШКЕНТЛИКЛАР ЯНА БИРИНЧИ

Республикамиз шаҳарлари спартақиадасида Ўзбекистон пойтахтининг енгил атлетикачилари тўртинчи марта ғолиб чиқишди. Тошкентнинг икки коллективи биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллади. Биринчи команда ҳеч қийинчиликсиз (унинг ҳисобида 73.106 очко бор) ғалабага эришган бўлса, иккинчи команда Самарқанд спортчилари билан анча беллашди. Тошкентдаги «Пахтакор» стадионининг меҳмонлари майдон эгаларига 979 очко ютқаздилар, холос.

Ўзбекистон шаҳарлари 5 спартакиадаси ва республиканинг биринчи чемпиони бўлган тошкентлик Н. Кандело Тошкент областининг вакили В. Терешченкова билан бўлган курашда ядрони 15 метр 32 сантиметрга улоқтирди. Бу СССР спорт мастери нормасидан 32 сантиметр ортиқдир.

Тошкент Армия Спорт Клуби мастерининг ташаббусини ҳамшаҳарлари давом эттиришди. 37 чемпионлик унвонидан 20 таси пойтахт спортчиларида қолди. Айниқса спорт ветерани динамочи Владимир Ситников ҳамда фахрли спорт мастери Игорь Чувилинларнинг бу сафар ҳам ғолиб чиқиши ҳаммани қувонтирди.

Тошкент Армия Спорт Клубининг вакили Зоя Бирюкова уч марта финиш лентасини биринчи бўлиб узди. 400,800 ва 1.500 метрга югуришда унга тенг келадиган спортчи топилмади. 800 метрга югуриш чемпиони Бирюкова таниқли ўзбек спортчиси Тошкент «Спартак» командасининг аъзоси Фарида Хасанова номидаги фахрли совруна эгаси бўлди.

Ўзбекистоннинг таниқли югурувчиси Ашур Нормуродовнинг беш километрга югуришда рекорд қўйишига сал қолди. Финишдаги судьялар фақат 14 минут 16,2 секунд натижани қайд қилишди. Аммо 800 метр масофага югуришда Тошкент области вакили Р. Юнусов Виктор Мелкиннинг рекордини бир секунднинг ўндан саккиз қисмига яхшилади. Унинг натижаси бир минут 51,2 секунд.

Мусобақаларда Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг терма командаси ҳам муваффақиятли қатнашди.

Н. ҲАМДАМОВ.

* * *

100 метрга югуришда самарқандлик динамочи В. Некрасовский республика чемпиони бўлди (10,7 секунд).

А. Наймушин фотоси.

Редактор ўринбосари Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

Радио тўлқинларида

19 ИЮНДА ЧОРШАНБА

Биринчи

18.00 «Кечки университетлар» деган суҳбат (русча).
18.10 Чет эл композиторларининг камер куйлари.
18.40 Спорт эшиттириши (русча).
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 «Индустрлашган Ўзбекистон» радиожурнали (ўзбекча).
20.30 Саноат ходимлари учун концерт (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт.
22.20 Берта Давидова куйлайди.
22.40 Поэзия кечаси (ўзбекча).
23.15 Лирик концерт.

Иккинчи

19.00 Ўзбек артистлари ижросида жаҳон халқларининг қўшиқлари.
19.30 В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Н. Охундий. «Ленин Мирзачўлда» (русча).
20.00 Республика пахтакорларига бағишланган адабий-музикали эшиттириш (тожикча).
20.30 Корейс куйлари.
21.00 Қардош халқлар адабиёти. Эстония ёзувчиларининг ҳикоялари (ўзбекча).
21.30 Концерт (русча).

20 ИЮНДА ПАЙШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
7.40 Т. Хўжамбердиев чалади.
8.25 Ўзбек классик куйлари.
9.30 Д. Зокиров. «Ҳамза» увертюраси.
10.30 Хоразм халқ қўшиқлари.
11.15 «Иқтисодий ислоҳот амалда» циклидан. «Меҳнат ва уни рағбатлантириш» деган суҳбат (ўзбекча).
11.25 Куйлардан-куйларга.
12.15 «Кишиневда ишланган». Молдавия радиосининг эшиттириши.
13.30 Эстония эстрада куйлари.
16.10 «Мариора» музикали радиопостановкаси (русча).
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.00 «Ёз—ўтсин соз» деган эшиттириш (ўзбекча).
18.10 Эстония халқ куйлари.
19.20 Татар куйлари.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.
20.30 ФУТБОЛ. «ПАХТАКОР» — «НЕФТЧИ» (Боку). «Пахтакор» стадионидан олиб эшиттирилади.
21.15 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт.
22.20 Кекса ижрочилар концерти (ўзбекча).
22.40 Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).
23.15 Дам олиш концерти.

Иккинчи

8.25 Людвиковский раҳбарлигида концерт-эстрада ансамбли чалади.
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 Ш. Холмирзаев. «Ҳамроҳлар» номли ҳикоя (ўзбекча).
19.30 Концерт.
20.00 Тожик халқ куйлари.
20.30 Ўзбек давлат филармонияси халқ чолғу оркестрининг концерти.
21.00 «Фонусчининг жанозаси». Радиокомпозиция (ўзбекча).
21.30 Қурувчилар учун эшиттириш ва концерт.

Учинчи

14.00 Ж. Оффенбах. «Перикола» опереттасининг монтажи.
16.00 Ҳамза номли театрнинг «Юлий Цезарь» спектаклининг монтажи.

„Зангори" экранда

19 ИЮНДА ЧОРШАНБА

Биринчи

18.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида:

18.10 «Қизил галстук» телевизион журнали.
18.50 «Қардош республикалар маданиятларининг ўзаро таъсири ва бир бирини бойитиши» деган суҳбат.
19.05 «Иккинчи истеъдод». Охунбобоев номидаги маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти.
19.45 Телевизион янгиликлар.
19.55 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Томошабинларнинг талабларига мувофиқ. «Рус тароналари». Музикали оммабоп программа.
21.00 Ўқувчилар учун. «Тўрғай» музикали журнали.
21.30 «Инсон ва дин».
22.00 Рангли телевидение программаси.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Оғир атлетика бўйича Европа биринчилиги мусобақалари кундалиги.
00.30 Концерт.
01.30 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

18.00 Болалар учун. «Буратиноникида меҳмонда». Қўғирчоқ фильм.
18.10 «Революция волонтёрлари». Ҳужжатли фильм.
18.30 Оперетта тарихидан. И. О. Дунаевский.
19.20 «Ер, севги ва орзу». Ҳужжатли фильм.

Ўзбек тилида:

19.50 Рассом ва замон.
20.10 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. Спорт эшиттириши.
20.50 Татар куйларидан концерт.
21.30 «Кутилмаган муҳаббат». Бадиий фильм.

Учинчи

Рус тилида:

20.00 Болалар учун. «Меҳмон-меҳмон ўйнаймиз». Қўғирчоқ фильм.
20.20 «Ирқчилик билан юзма-юз». Ҳужжатли фильм.
21.15 «Медея». Телеспектакль.

20 ИЮНДА ПАЙШАНБА

Биринчи

17.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

18.00 Пойтахтимиз меҳмонлари.
19.30 ФУТБОЛ. «ПАХТАКОР» — «НЕФТЧИ» (Боку). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
21.15 Бир актёр ижросида. «Евгений Онегин». Иккинчи боб.

Ўзбек тилида:

21.40 Телевизион янгиликлар.
21.55 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. «Ғанимат дамлар».
22.05 Ўзбекистон радиоси ва телевиденеси уйғур ансамблининг концерти.

Иккинчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси.
13.05 Телевизион янгиликлар.
13.15 «Қиш тонги». Бадиий фильм.
14.45 Ўқувчилар учун. Қўшиқчи болалар конкурсининг якунловчи концерти.
15.30 «Сенга, ёшлик». ВЛКСМнинг 50 йиллиги олдидан.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Студентлар учун немис тилидан машғулот.

Ўзбек тилида:

18.30 Олий ўқув юртларига кирувчилар учун. «Иншони қандай ёзмоқ керак?».
19.10 Физикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 «Фан—ишлаб чиқаришга» Телевизион журнал.
20.45 «Аҳолига граждан мудофааси ҳақида».
21.00 Ўқувчилар учун. «Қувноқ Дельфин» мукофоти учун.
21.30 «Ильич сафдошлари». С. Орджоникидзе.
22.00 А. Рудько. «Қалбим сенга» телеспектаклининг премьераси.
23.15 Музикали календарь саҳифалари. Шарль Гуно туғилган кунининг 150 йиллигига бағишланган эшиттириш.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Оғир атлетика бўйича Европа биринчилиги мусобақалари кундалиги.
00.30 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

20.00 «Сиповчи». Ҳужжатли фильм.
20.20 «Мичман Панин». Бадиий фильм.
21.55 Қозоқ куйларидан концерт.

Реклама ва эълонлар

Тошкентда ўтказиладиган
Осиё ва Африка мамлакатлари
биринчи халқаро кинофестивали олдидан
ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА
24 июндан
3 серияли янги ҳинд бадиий фильми
„САНГАМ"
намойиш қилинади
Бош ролда — РАДЖ КАПУР.
Сеанслар эрталаб соат 11 яримда, кундуз 4 да, кеч 8 да бошланади.
Коллектив бўлиб киришга заявкалар қабул қилинмоқда.
Справка учун телефонлар: 4-21-74, 4-20-34.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
19, 20 июнда
кеч соат 7 яримда
СССР биринчилиги учун
«НЕФТЧИ» (Боку) —
«ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ
19-дублёрлар, 20-асосий составлар учрашади.

29 июнь эрталаб соат 11 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг геология-минералогия фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет мажлисида (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 133 аудитория) геология-минералогия фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун
М. Алтаев: «Жануби Хиссор тоғларининг терриген юра қатламларининг литологияси» деган темада;
Ф. М. Ромашко: «Шимоли-шарқ Фарғона Қайнозой моласcларининг баъзи бир стратиграфик анализидаги алоҳида хусусиятлари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет кутубхонасида (Куйбишев кўчаси, 10-уй) танишиш мумкин.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

29 июнь эрталаб соат 11 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг химия фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет мажлисида (Университет кўчаси, ВУЗ шаҳарчаси, химия факультети, кутубхона залида) химия фанлари доктори илмий даражасини олиш учун
Х. А. Асланов: «Хинолизидин алкалоидлари соҳасидаги текширишлар» деган темада
* * *
29 июнь кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети юридик факультетининг илмий даражалар берувчи илмий совет мажлисида (Навоий кўчаси, 48-уй акт зали) юридик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун
И. Набиходжаев: «Ўзбекистон ССР да жамоат тартибини сақлаш соҳасида бошқариш, ташкилий формаларининг ривожланиши» деган темада.
Диссертациялар билан университет кутубхонасида (Куйбишев кўчаси, 10-уй) танишиш мумкин.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!
Тошкент аҳолисига яхши хизмат кўрсатиш мақсадида Марказий универмаг 23 ва 30 июнь кунлари эрталаб соат 10 дан кеч 8 гача ишлайди.

«Ташстромоборудование»
ВЕНТИЛЯЦИЯ БЎЙИЧА ХЎЖАЛИК ҲИСОБОТИДАГИ МОНТАЖ ВА СОЗЛАШ ИШЛАРИ УЧАСТКАСИГА
катта бухгалтер, катта иқтисодчи, бухгалтер-ҳисоб-китобчи, вентиляция бўйича инженер, тунукасозлар, слесарлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 9-Январ кўчаси, 18-уй (12, 48-автобусларнинг «Мутахассислар уйи» бекати).

Бугун ва эртага кинотеатрларда

19 ИЮНДА

Сўнган чақмоқлар (1-2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кечқурун).
Саргузашт қидирувчилар — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кечқурун).
Тоғдаги якками-якка олишув — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кечқурун).
Анна Каренина — «ВОСТОК» (кечқурун).
Ҳиндлар суянчиғи — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.45, 8.15 ва 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 9 ва 10.45 минутда бошланади)

Сўнган чақмоқлар — «ФЕСТИВАЛЬ».
Камают ғорининг сири — «ХИВА».

20 ИЮНДА

Сўнган чақмоқлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 2 да).
Саргузашт қидирувчилар — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Тоғдаги якками-якка олишув — НАВОИЙ номли. «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).
Олга, Франция! — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Анна Каренина — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).
Ҳиндлар суянчиғи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5, кеч 6.45, 8.15 минутда ва 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 9 ва 10.45 минутда бошланади)

Сўнган чақмоқлар — «ФЕСТИВАЛЬ».
Камают ғорининг сири — «ХИВА».
Отелло Дюлахазеда — НАВОИЙ номли.
Бу Донбассда бўлган эди —Тельман номли.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/VI да Махтумқули, 21/VI да Ёшликда берган кўнгил, 22/VI да Гули сиёҳ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар. Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 83-02-49 дан 83-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 83-29-33, 83-29-09; масъул секретарлар — 83-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 83-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83-27-57; ахборот бўлими — 83-65-57; эълонлар бўлими — 83-81-42.

19 ИЮНЬ, 1968 Й. Р. 14767 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2477.